

Vtipy

Na SOFSEMu jsem několikrát zažil vtipovou seanci. Bez zjevného důvodu si skupinka lidí začala vyprávět vtipy. Někdy to trvalo dost dlouho. Duší všech těch seancí byl Jiří Hořejš. Jeho zásoba vtipů byla obdivuhodná. Zjevně to souviselo i s tím, jak vtipně dokázal přednášet. Nejenže používal zábavné a vtipné obraty, ale někdy do přednášky vložil celý vtip vybraný tak, aby lidi nejen pobavil, ale aby ve zkratce osvětlil to, o čem právě přednášel. Zmíněné vtipové seance mu zřejmě pomáhaly jeho zásobu vtipů osvěžit, případně rozšířit.

Vydoloval jsem teď z paměti dva vtipy, které jsem od něho slyšel právě na takové seanci. Uvedu je tady jako vzpomínku na něj.

1) V továrně na šicí stroje v Novom Meste nad Váhom se chystala odejít do důchodu vzorná pracovnice, která v továrně strávila celý svůj pracovní život. Kvůli tomu za ní přijel funkcionář ROH až z okresu a říkal jí: "Soudružko, my bychom vám při odchodu do důchodu rádi předali nějaký dar. Řekněte mi, jaký dar by vám udělal největší radost?" Ona odpověděla: "Úplně největší radost byste mi udělali, kdyby jste mi dali šicí stroj. Těším se, že teď v důchodu budu na vnoučata šít. Šicím strojem byste mi udělali obrovskou radost." Funkcionář se usmál a pochybovačně potřásl hlavou: "Soudružko, nic ve zlém, ale pracujete v továrně na šicí stroje. Neříkejte mi, že za ta dlouhá desetiletí jste si někdy nepropašovala - kolečko po kolečku, šroubek po šroubku - všechny součástky a doma si z toho sestavila šicí stroj." Pracovnice se zapýřila a řekla: "Máte pravdu, dvakrát jsem to zkoušela. Postupně jsem přes vrátnici propašovala všechny součástky a doma jsem to dala chlapům, aby to smontovali. Ale jim z toho pokaždé vyšel lehký kulomet."

2) Ve veliké zemi teče široká řeka a přes ni se klene mohutný most. Po silnici přichází k mostu chlapík. Dojde až k začátku mostu, tam sestoupí dolů k řece, zuje láptě, přebrodí se přes řeku, vyleze na druhý břeh, zapálí si machorku, suší si nohy a pokuřuje. Za chvíli přichází k mostu další chlapík. Také on u mostu sestoupí k řece, přebrodí ji, sedne si vedle toho prvního, suší si nohy a pokuřuje. Najednou k mostu velkou rychlostí přijíždí zahraniční vůz, rychle přijíždí k mostu a vjede na něj. Když je uprostřed, most se rozpadne a i s autem se zřítí do řeky. Ti dva na břehu to pozorují a po chvíli jeden řekne: "Вот дурак! Он едет, едет и моста не видит!"

Vzpomínám si, že několika vtipových seancí se zúčastnil i IBM Havel, o němž jsem mluvil v příspěvku 25. Zdá se, že si ho někteří lidé nedokáží vybavit, byl dost nenápadný. Můžete si ho připomenout v kronice SOFSEM'79, na stránce 26. Na rozdíl od Jiřího Hořejše nesesedl v centru skupiny, ale skromně někde na okraji a poslouchal. Jeho mohutné tělo se při vyprávění vtipů otřásalo smíchem. Jen výjimečně dal také něco k lepšímu, ale pak to stálo za to.

Vybavil jsem si jeden vtip, který vyprávěl. Jenom jeden, ale stojí za to. Je o pánovi, kterému psychiatr právě vysvětlil, co je to freudovské přerěknutí.

Jen stručně připomenu: Sigmund Freud přerěknutí zkoumal jako projevy potlačených nebo vytěsněných myšlenek. V tomto smyslu se termín freudovské přerěknutí užívá. Škodolibí lidé rádi každé přerěknutí interpretují jako projev potlačených myšlenek a představ a když k tomu dojde třeba v televizi, je zaděláno na nesmrtelnost toho přerěknutí. Například: "Lékaři z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (...) do rány nasadili speciální larvy, které mrdkou... pardon, mrtvou tkáň odstranily. (ČT 1, Události, 26. května 2003, Iveta Toušlová)"

Ted' ten vtip.

Jakmile psychiatr vysvětlil pojem freudovského přerěknutí, toho pána se zmocnilo viditelné nadšení. Řekl: "Pane doktore, ani nevíte, jak jste mi pomohl. Mně se včera stala taková divná věc,

kterou jsem si nedovedl vysvětlit. Teď díky vám vidím, že to bylo freudovské přeroknutí. Psychiatr se zeptal: "A co se vám stalo?" Pán mu odpověděl: "Chystal jsem se manželce u snídani říci: 'Miláčku, mohla bys mi laskavě podat slánku?' A do toho přišlo to freudovské přeroknutí. Abyste rozuměl, pane doktore, my s mou chotí každý den společně snídáme dole v jídelně u takového dlouhého stolu. Včera jsme také tak snídali, a já jsem se chystal manželce říci: 'Miláčku, mohla bys mi laskavě podat slánku?' A do toho přišlo to freudovské přeroknutí. Místo toho, abych jí řekl: 'Miláčku, mohla bys mi laskavě podat slánku?' jsem řekl: 'Ty krávo pitomá, ty jsi mi zkurvila celý život!'"

RIP, Ivane.